

Nisäkäkortit

Kenelle: Kaikki luokka-asteet	Missä: Sisätiloissa
Eräpassin osio: Riistanhoito	Milloin: Kaikkina vuodenaikoina
Oppimistavoitteet: Opetellaan tunnistamaan Suomessa esiintyviä riistaeläimiä ja tutustutaan niiden elintapoihin.	Tarvikkeet: Nisäkäkortit (tulosta ja leikkaa)
Kesto: 15–45 min	Henkilöresurssit: 1

TAUSTAA

Tässä tehtävässä opitaan tunnistamaan 19 Suomessa esiintyvää nisäkstä. Tehtävässä mukana olevat lajit ovat naalia lukuun ottamatta riistalajeja. Suomessa on yhteensä 34 riistanisäkstä, joita saa metsästä suoritettuaan metsästyskortin (ja tarvittaessa ampumakokeen) ja hankittuaan tarvittavat luvat.

Tulostettavana on viidenlaisia kortteja, joita voi hyödyntää monella tavalla:

- pelkät nisäkkäiden nimet
- pelkät nisäkkäiden kuvat
- nisäkkäiden kuvat ja nimet
- tunniste- ja elintapatietoja nisäkkäistä
- tunniste- ja elintapatietoja nisäkkäistä nimettömänä

Huomaathan tulostaa vain ne sivut, joita tarvitset. Voit tarvittaessa tulostaa kuvakortit ja tekstikortit suoraan kaksipuolisina. A4-kokoiselle paperille tulostettuna teksti on melko pientä, joten voit halutessasi suurentaa tulosteet kokoon A3. Alla on ohjeet neljään erilaiseen lajintunnistuspeliin. Valitse niistä sopivin tai keksi oma tapasi hyödyntää nisäkäkortteja!

Linkkivinkki

- Metsähallituksen ylläpitämä peli- ja oppimisnurkkaus, josta saa tietoa Suomen suurpedoista: <http://www.suurpedot.fi/petola.html>
- Riistakeskus tarjoaa tietoa mm. riistaeläinten kannanvaihteluista ja lajeista: <http://riista.fi/riistatalous/riistakannat/elaimet/>

OHJEET

Muistipeli

Tulosta kortit (vaihtoehdot **a & b**, **b & c**, **c & d** TAI **c & e**) YKSIPUOLISENA vahvalle paperille mielellään värillisenä. Leikkaa kortit erilleen toisistaan. Kortit laitetaan kuvapuoli alaspäin pöydälle.

Vuorotellen kukin kääntää kaksi korttia ympäri. Jos kortit ovat pari, saa ne kääntänyt henkilö laittaa korttiparin eteensä. Vuoro siirtyy seuraavalle. Voittaja on se, jolla korttien loputtua on eniten pareja. Jos muistipeliä pelataan korteilla, joissa ei ole lajin nimeä näkyvissä (vaihtoehdot **b** ja **e**), on hyvä tulostaa tarkastusta varten myös oikeat vastaukset (vaihtoehdot **c** ja **d**).

Tunnistuspeli A

Tulosta nimettyjen nisäkäkuvien (**c**-vaihtoehto) toiselle puolelle tunniste- ja elintapatiedot ilman nimiä (**e**-vaihtoehto). Tulosta suoraan KAKSIPUOLISENA. Leikkaa kortit erilleen ja jaa pareille.

Parit laittavat kortit pinoon niin, että kuvapuoli on alaspäin. Tunnistetietojen perusteella parit arvaavat vuorotellen mikä eläin on kyseessä. Arvauksen jälkeen kortit käännetään ympäri. Jos arvaus oli oikein, saa arvaaja kortin itselleen (ja siis yhden pisteen). Voittaja on se, joka tunnistaa eniten lajeja.

Kortit voi myös jakaa puoliksi parin kesken. Toinen lukee tiedot ja toinen arvaa. Kun arvaus osuu oikeaan, paljastetaan miltä kyseinen nisäkäs näyttää.

Tunnistuspeli B

Tulosta nimettömien nisäkäkuvien (**b**-vaihtoehto) toiselle puolelle tunniste- ja elintapatiedot (**d**-vaihtoehto). Tulosta suoraan KAKSIPUOLISENA. Leikkaa kortit erilleen ja jaa pareille.

Pari asettaa korttipinon eteensä kuvapuoli ylöspäin. Molemmat saavat arvata lajin nimen, ravinnonlähteen ja esiintymisalueen. Se kumpi osuu lähemmäksi/tietää useamman kohdan saa kortin itselleen ja siis pisteen. Oikeat vastaukset tarkistetaan kortin kääntöpuolelta. Voittaja on se, jolla pakan loputtua on enemmän kortteja.

Tunnistuspeli C

Tulosta jokaiselle oppilaalle oma nimettömien nisäkäkuvien moniste (**b**-vaihtoehto) YKSIPUOLISENA. Tulosta myös suurennettuna yksi kappale nimettyjen nisäkäkuvien monistetta (**c**-vaihtoehto) ja leikkaa nämä kortit irti toisistaan. Suurennetut kuvat helpottavat tehtävän tekemistä.

Piilota toisistaan irti leikatut kortit esimerkiksi käytävän seinille. Oppilaan tulee etsiä käytävältä kortti ja painaa nisäkkään kuva ja nimi mieleen. Kunkin löytämänsä kortin jälkeen oppilas palaa luokkaan kirjoittamaan nisäkkään nimen oikealle kohdalle monisteeseensa. Tehtävä on valmis, kun kaikki nisäkkäät on nimetty oikein.

POHDINTATEHTÄVIÄ

1. Miten nisäkkäät valmistautuvat talveen?

2. Hirvi on Suomen merkittävin riistaeläin. Luonnonvarakeskuksen (Luke) arvion mukaan hirvikannan koko syksyn 2021 jahdin jälkeen oli noin 81 000 hirveä. Edelliseen vuoteen verrattuna kanta pieneni 5,7 prosenttia. Pohdi, mitä merkitystä hirvenmetsästyksellä on yksilön ja yhteiskunnan kannalta.

3. Mitä ongelmia vieraslajit, kuten minkki, voivat aiheuttaa Suomen luonnossa?

POHDINTATEHTÄVIÄ VASTAUKSET

1. Miten nisäkkäät valmistautuvat talveen?

- Osa nisäkkäistä vaipuu talviuneen (esim. karhu, mäyrä ja supikoira) ja eräät pienet nisäkkäät vaipuvat talvihorrokseen (siili, lepakko). Ennen lepovaihetta on tankattava kunnolla ruokaa, jotta eläimet selviävät talvipesissään seuraavaan kevääseen.
- Vaihdetaan ympäristöön paremmin sulautuvaan turkinväriin. Valkoisen talviturkin saavat esimerkiksi kärppä ja metsäjänis. Talviturkki on myös paksumpi ja lämpimämpi.
- Monilla pohjoisessa esiintyvillä nisäkkäillä on sopeutumia lumessa liikkumiseen. Esimerkiksi metsäjäniksen takajalat ovat ”räpylämäiset”, mikä helpottaa niiden liikkumista hangella. Samasta syystä poron sorkat ovat leveähköt.
- Talvella eläinten on kelpuutettava heikkolaatuisempikin ravinto. Esimerkiksi metsäpeurat kaivelevat jäkälää lumen alta ja metsäjänikset syövät puiden kuorta. Kesällä ravinto on monipuolisempaa.
- Pikkunisäkkäät käyttävät hyväkseen lumen hyvää eristyskykyä ja viettävät aikaa lumipeitteen alapuolisissa käytävissä, missä voi olla useita asteita lämpimämpää kuin hangen pinnalla.
- Monet nisäkkäät laajentavat talvella elinpiiriään. Esimerkiksi hirvi voi vaeltaa huomattavasti pidempiä matkoja talvisilla ruuanhakuretkillään kuin kesällä.

2. Hirvi on Suomen merkittävin riistaeläin. Luonnonvarakeskuksen (Luke) arvion mukaan hirvikannan koko syksyn 2021 jahdin jälkeen oli noin 81 000 hirveä. Edelliseen vuoteen verrattuna kanta pieneni 5,7 prosenttia. Pohdi, mitä merkitystä hirvenmetsästyksellä on yksilön ja yhteiskunnan kannalta.

- Hirvenliha on terveellistä lihaa, sillä se on melko vähärasvaista ja luonnonmukaista.
- Hirvenmetsästys on hyvää liikuntaa.
- Luonnossa oleilu vähentää tutkitusti stressiä.
- Metsästys kasvattaa kärsivällisyyttä ja tarkkaavaisuutta.
- Hirvikolarien todennäköisyys pienenee, kun hirvikantaa säädellään metsästyksellä.
- Hirvet aiheuttavat vahinkoa maa- ja metsätaloudelle syömällä nuoria puita ja viljelyskasveja.

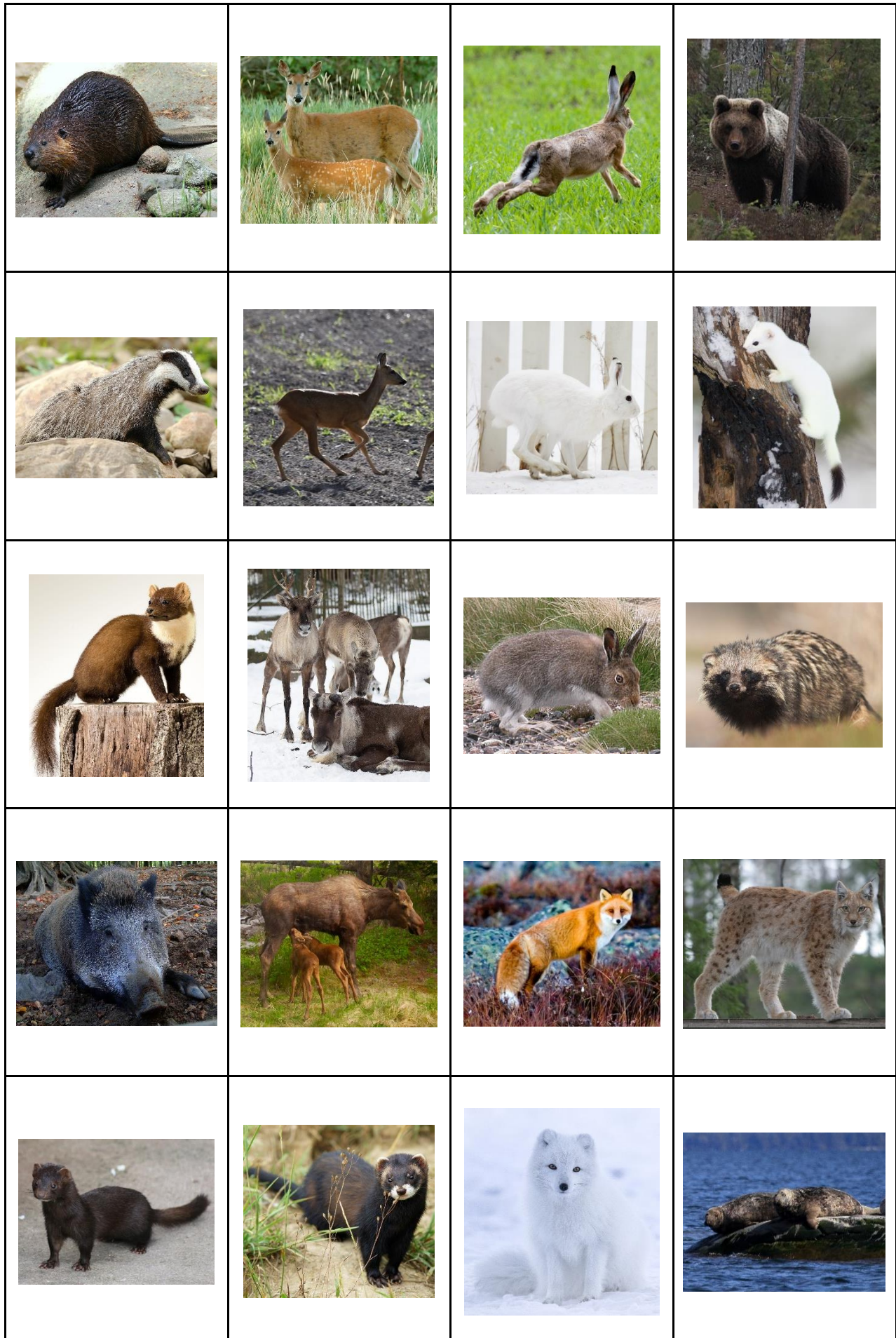
3. Mitä ongelmia vieraslajit, kuten minkki, voivat aiheuttaa Suomen luonnossa?

- Vieraslajit ovat vahingollisia alkuperäiselle ekosysteemille ja voivat syrjäyttää alkuperäiset lajit. Turkistarhojen karkulaisista alkunsa saanutta minkkikantaa pidetään osasyllisenä vesikon häviämiseen Suomen luonnosta. Minkin ja vesikon elintavat ovat samankaltaiset ja ne viihtyvät samanlaisissa ympäristöissä. Minkki on kuitenkin tehokkaampi kilpailija ja onnistuu hyödyntämään resursseja vesikkoa paremmin.
- Voivat hyödyntää tiettyä saaliseläintä niin rajusti, että populaation koko lähtee laskuun. Eriytyisesti ulkosaaristossa minkit verottavat lintukantoja dramaattisesti syömällä poikasia ja munia, sillä siellä pesivät linnut eivät ole sopeutuneet minkinkaltaisen pedon läsnäoloon.

Tulostusvaihtoehto a

KARHU	RUSAKKO	VALKOHÄNTÄ- PEURA	EUROOPANMA- JAVA
KÄRPPÄ	METSÄJÄNIS talvipuvussa	METSÄKAURIS	MÄYRÄ
SUPIKOIRA	METSÄJÄNIS kesäpuvussa	METSÄPEURA	NÄÄTÄ
ILVES	KETTU	HIRVI	VILLISIKA
HALLI	NAALI	HILLERI	MINKKI

Tulostusvaihtoehto b (kuvalähteet ks. s. 9–10)

Tulostusvaihtoehto c (kuvalähteet ks. s. 9–10)

<p>EUROOPANMAJAVA</p> 	<p>VALKOHÄNTÄPEURA</p> 	<p>RUSAKKO</p> 	<p>KARHU</p>
<p>MÄYRÄ</p> 	<p>METSÄKAURIS</p> 	<p>METSÄJÄNIS talvipuvussa</p> 	<p>KÄRPPÄ</p>
<p>NÄÄTÄ</p> 	<p>METSÄPEURA</p> 	<p>METSÄJÄNIS kesäpuvussa</p> 	<p>SUPIKOIRA</p>
<p>VILLISIKA</p> 	<p>HIRVI</p> 	<p>KETTU</p> 	<p>ILVES</p>
<p>MINKKI</p> 	<p>HILLERI</p> 	<p>NAALI</p> 	<p>HALLI</p>

Tulostusvaihtoehdot

<p>KARHU <i>Ursus arctos</i> Esiintyminen Suomessa: Lähes koko maa Koko: Korkeus 90–110 cm, paino 60–200 kg Ravinto: Kaikkiruokainen Eriyistä: Nukkuu talviunta. Ketterä ja vahva, ui ja kiipeää hyvin. Metsästys poronhoitoalueella MMM:n määrämällä kiintiöllä, muualla maassa poikkeusluvalla.</p>	<p>RUSAKKO <i>Lepus europeanus</i> Esiintyminen Suomessa: Eteläinen Suomi Koko: 50–70 cm, 2–7 kg Ravinto: Monipuolinen kasvisravinto Eriyistä: Ei muutu valkoiseksi talvella. Pitkät korvat ja hieman kulmikas kuono. Jopa 15 cm pitkä häntä on alapuolelta valkoinen ja yläpuolelta musta.</p>	<p>VALKOHÄNTÄPEURA <i>Odocoileus virginianus</i> Esiintyminen Suomessa: Oulun eteläpuolella metsissä ja niityillä Koko: Korkeus 90–130 cm, paino 70–140 kg Ravinto: Monipuolinen kasvisravinto Eriyistä: Alkujaan P-Amerikasta, istutettu Suomeen 1930 -luvulla. Kesällä punaruskea, talvella harmaanruskea.</p>	<p>EUROOPANMAJAJAVA <i>Castor fiber</i> Esiintyminen Suomessa: Satakunta, Länsi-Lappi, osin Pohjanmaa Koko: 12–33 kg Ravinto: Kasvisyöjä Eriyistä: Litteä ja suomuinen häntä. Suuret kellanpunaiset etuhampaat. Räpylämäiset takajalat. Hyvä uimari. Kanta hävisi Suomesta 1800-luvulla, istutettu uudelleen. Maassamme vieraslajina kanadanmajava.</p>
<p>KÄRPPÄ <i>Mustela erminea</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa Koko: 18–32 cm, 100–450 g Ravinto: Pikkunisäkkäät, linnut ja munat Eriyistä: Turkki on kesällä ruskea selkäpuolelta ja vatsan puolelta vaalea. Talvella valkoinen. Hännänpää on aina musta. Ei nuku talviunta.</p>	<p>METSÄJÄNIS <i>Lepus timidus</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa Koko: 50–60 cm, 2–6 kg Ravinto: Monipuolinen kasvisravinto Eriyistä: Turkki on kesällä harmaanruskea, talvella valkoinen. Tupsuomainen häntä on aina valkoinen. Ei nuku talviunta.</p>	<p>METSÄKAURIS <i>Capreolus capreolus</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa Lappia lukuun ottamatta Koko: Korkeus 64–70 cm, paino 15–35 kg Ravinto: Kasvisyöjä Eriyistä: Kesällä punaruskea, talvella harmaanruskea. Kuono mustavalkeakuviainen. Vain uroksilla on sarvet. Häntä on noin 2 cm pitkä. Hämäräaktiivinen.</p>	<p>MÄYRÄ <i>Meles meles</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa Lappia lukuun ottamatta Koko: 6–15 kg Ravinto: Kaikkiruokainen Eriyistä: Turkki on harmaa. Valkoisessa päässä on kaksi mustaa juovaa. Kaivaa pesäkseen tunneliverkoston. Nukkuu talviunta. Hämäräaktiivinen.</p>
<p>SUPIKOIRA <i>Nyctereutes procyonoides</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa, ei Rovaniemeltä pohjoiseen Koko: 45–80 cm, 3–12 kg Ravinto: Kaikkiruokainen Eriyistä: Mustan, ruskean ja harmaan kirjava turkki. Lyhyet jalat. Musta "kasvonaamio" ja tuuheaa karva poskissa. Nukkuu talviunta. Vieraslaji.</p>	<p>METSÄJÄNIS <i>Lepus timidus</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa Koko: 50–60 cm, 2–6 kg Ravinto: Monipuolinen kasvisravinto Eriyistä: Turkki on kesällä harmaanruskea, talvella valkoinen. Tupsuomainen häntä on aina valkoinen. Ei nuku talviunta.</p>	<p>METSÄPEURA <i>Rangifer tarandus fennicus</i> Esiintyminen Suomessa: Kainuu, Suomenselkä Koko: Korkeus 85–120 cm, 60–250 kg Ravinto: Kasvisyöjä Eriyistä: Peuran alalaji. Poroon verrattuna pidemmät jalat, leveämpi kuono, kapeammat sarvet ja tummempi turkki. Urokset pudottavat sarvet joulukuussa, naaraat alkukesällä.</p>	<p>NÄÄTÄ <i>Martes martes</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa (ei ulkosaaristo ja tunturit) Koko: 40–60 cm, 0,5–1,8 kg Ravinto: Monipuolinen liharavinto Eriyistä: Turkki on ruskea, kurkussa ja rinnan alueella keltainen laikku. Eritään ketterä. Ei nuku talviunta. Enimmäkseen hämäräaktiivinen. Kasvatetaan myös turkistarhoissa.</p>
<p>ILVES <i>Lynx lynx</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa (metsäiset seudut) Koko: Pituus 0,7–1,4 m, 10–25 kg Ravinto: Lihansyöjä Eriyistä: Turkki on kesällä punaruskea ja talvella harmahtava, usein mustia täpliä. Korvissa mustat kärkitupsut. Pyynti tapahtuu poikkeusluvalla.</p>	<p>KETTU <i>Vulpes vulpes</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa, erityisesti lounaisosissa. Koko: Pituus 56–75 cm, paino 3–10 kg Ravinto: Kaikkiruokainen Eriyistä: Selkäpuoli punaruskea, kaula, rinta ja hännänpää valkoisia. Tassut mustat. Pitkä ja tuuheaa häntä. Pesä luolassa. Ei nuku talviunta.</p>	<p>HIRVI <i>Alces alces</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa (metsäiset seudut) Koko: Korkeus 150–220 cm, paino 450–800 kg Ravinto: Monipuolinen kasvisravinto Eriyistä: Suomen suurin nisäkä. Turkki on tumman ruskea, jalat vaaleat. Vain uroksilla on sarvet.</p>	<p>VILLISIKA <i>Sus scrofa</i> Esiintyminen Suomessa: Eteläinen Suomi Koko: korkeus 70–110 cm, paino 80–230 kg Ravinto: kaikkiruokainen Eriyistä: Turkki on kesällä vaaleanharmaa, talvella ruskeanmusta. Pitkähkö, kapea kärsä. Uroksilla suuret kulmahampaat. Kesysian kantamuoto.</p>
<p>HALLI <i>Halichoerus grypus</i> Esiintyminen Suomessa: Itämeri Koko: pituus 1,6–2,3 m, paino 100–300 kg Ravinto: Kalat Eriyistä: Tunnetaan myös nimellä harmaahylje. Urokset ovat tummia ja vaalealaikkuisia, naaraat vaaleita ja tummalaikkuisia. Poikanen eli kuutti on valkoinen. Muodostaa laumoja.</p>	<p>NAALI <i>Vulpes lagopus</i> Esiintyminen Suomessa: Ei pesivää kantaa Koko: pituus 50–75 cm, paino 2,5–4 kg Ravinto: Kaikkiruokainen Eriyistä: Kesällä selkäpuoli ja jalat harmaanruskeat ja vatsa vaalea; talvella turkki on paksu ja valkoinen. Häntä pitkä ja tuuheaa. Uhanalainen ja rauhoitettu, ei riistalaji (vrt. tarhattu naali).</p>	<p>HILLERI <i>Mustela putorius</i> Esiintyminen Suomessa: Eriyisesti Itä-Suomi Koko: Pituus 1,6–2,3 m, paino 0,4–1,5 kg Ravinto: Lihansyöjä Eriyistä: Kellertävän ruskea turkki ja yksilölliset valkeat kuviot naamassa. Ei nuku talviunta. Riistaeläin. Jalostettu myös lemmikiksi (fretti).</p>	<p>MINKKI <i>Neovison vison</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa, vesistöjen lähellä Koko: Pituus 30–47 cm, paino 0,5–2 kg Ravinto: Monipuolinen liharuoka Eriyistä: Kiiltävä mustanruskea turkki, pieni valkoinen leukalaikku. Riistaeläin. Haitallinen vieraslaji, tuotiin 1920-luvulla P.-Amerikasta turkistarhoille, joista pääsi luontoon.</p>

Tulostusvaihtoehto e

<p><i>Ursus arctos</i> Esiintyminen Suomessa: Lähes koko maa Koko: Korkeus 90–110 cm, paino 60–200 kg Ravinto: Kaikkiruokainen Eriytistä: Nukkuu talviunta. Ketterä ja vahva, ui ja kiipeää hyvin. Metsästys poronhoitoalueella MMM:n määräämällä kiintiöllä, muualla maassa poikkeusluvalla.</p>	<p><i>Lepus europeanus</i> Esiintyminen Suomessa: Eteläinen Suomi Koko: 50–70 cm, 2–7 kg Ravinto: Monipuolinen kasvisravinto Eriytistä: Ei muutu valkoiseksi talvella. Pitkät korvat ja hieman kulmikas kuono. Jopa 15 cm pitkä häntä on alapuolelta valkoinen ja yläpuolelta musta.</p>	<p><i>Odocoileus virginianus</i> Esiintyminen Suomessa: Oulun eteläpuolella metsissä ja niityillä Koko: Korkeus 90–130 cm, paino 70–140 kg Ravinto: Monipuolinen kasvisravinto Eriytistä: Alkujaan P-Amerikasta, istutettu Suomeen 1930-luvulla. Kesällä punaruskea, talvella harmaanruskea.</p>	<p><i>Castor fiber</i> Esiintyminen Suomessa: Satakunta, Länsi-Lappi, osin Pohjanmaa Koko: 12–33 kg Ravinto: Kasvisyöjä Eriytistä: Litteä ja suomuinen häntä. Suuret kellanpunaiset etuhampaat. Räpylämäiset takajalat. Hyvä uimari. Kanta hävisi Suomesta 1800-luvulla, istutettu uudelleen. Maassamme vieraslajina Kanadanmajava.</p>
<p><i>Mustela erminea</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa Koko: 18–32 cm, 100–450 g Ravinto: Pikkunisäkkäät, linnut ja munat Eriytistä: Turkki on kesällä ruskea selkäpuolelta ja vatsan puolelta vaalea. Talvella valkoinen. Hännänpää on aina musta. Ei nuku talviunta.</p>	<p><i>Lepus timidus</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa Koko: 50–60 cm, 2–6 kg Ravinto: Monipuolinen kasvisravinto Eriytistä: Turkki on kesällä harmaanruskea, talvella valkoinen. Tupsumainen häntä on aina valkoinen. Ei nuku talviunta.</p>	<p><i>Capreolus capreolus</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa Lappia lukuun ottamatta Koko: Korkeus 64–70 cm, paino 15–35 kg Ravinto: Kasvisyöjä Eriytistä: Kesällä punaruskea, talvella harmaanruskea. Kuono mustavalkeakuviainen. Vain uroksilla on sarvet. Häntä on noin 2cm pitkä. Hämäräaktiivinen.</p>	<p><i>Meles meles</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa Lappia lukuun ottamatta Koko: 6–15 kg Ravinto: Kaikkiruokainen Eriytistä: Turkki on harmaa. Valkoisessa päässä on kaksi mustaa juovaa. Kaivaa pesäkseen tunneliverkoston. Nukkuu talviunta. Hämäräaktiivinen.</p>
<p><i>Nyctereutes procyonoides</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa, ei Rovaniemeltä pohjoiseen Koko: 45–80 cm, 3–12 kg Ravinto: Kaikkiruokainen Eriytistä: Mustan, ruskean ja harmaan kirjava turkki. Lyhyet jalat. Musta "kasvonaamio" ja tuuheaa karva poskissa. Nukkuu talviunta.</p>	<p><i>Lepus timidus</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa Koko: 50–60 cm, 2–6 kg Ravinto: Monipuolinen kasvisravinto Eriytistä: Turkki on kesällä harmaanruskea, talvella valkoinen. Tupsumainen häntä on aina valkoinen. Ei nuku talviunta.</p>	<p><i>Rangifer tarandus fennicus</i> Esiintyminen Suomessa: Kainuu, Suomenselkä Koko: Korkeus 85–120 cm, 60–250 kg Ravinto: Kasvisyöjä Eriytistä: Peuran alalaji. Poroon verrattuna pidemmät jalat, leveämpi kuono, kapeammat sarvet ja tummempi turkki. Urokset pudottavat sarvet joulukuussa, naaraat alkukesällä.</p>	<p><i>Martes martes</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa (ei ulkosaaristo ja tunturit) Koko: 40–60 cm, 0,5–1,8 kg Ravinto: Monipuolinen liharavinto Eriytistä: Turkki on ruskea, kurkussa ja rinnan alueella keltainen laikku. Eritäin ketterä. Ei nuku talviunta. Enimmäkseen hämäräaktiivinen. Kasvatetaan myös turkistarhoissa.</p>
<p><i>Lynx lynx</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa (metsäiset seudut) Koko: Pituus 0,7–1,4 m, paino 10–25 kg Ravinto: Lihansyöjä Eriytistä: Turkki on kesällä punaruskea ja talvella harmahtava, usein mustia täpliä. Korvissa mustat kärkitupsut. Pyynti tapahtuu poikkeusluvalla.</p>	<p><i>Vulpes vulpes</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa, erityisesti lounaisosissa. Koko: Pituus 56–75 cm, paino 3–10 kg Ravinto: Kaikkiruokainen Eriytistä: Selkäpuoli punaruskea, kaula, rinta ja hännänpää valkoisia. Tassut mustat. Pitkä ja tuuheaa häntä. Pesä luolassa. Ei nuku talviunta.</p>	<p><i>Alces alces</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa (metsäiset seudut) Koko: Korkeus 150–220 cm, paino 450–800 kg Ravinto: Monipuolinen kasvisravinto Eriytistä: Suomen suurin nisäkäs. Turkki on tumman ruskea, jalat vaaleat. Vain uroksilla on sarvet.</p>	<p><i>Sus scrofa</i> Esiintyminen Suomessa: Eteläinen Suomi Koko: korkeus 70–110 cm, paino 80–230 kg Ravinto: kaikkiruokainen Eriytistä: Turkki on kesällä vaaleanharmaa, talvella ruskeanmusta. Pitkähkö, kapea kärsä. Uroksilla suuret kulmahampaat. Kesysian kantamuoto.</p>
<p><i>Halichoerus grypus</i> Esiintyminen Suomessa: Itämeri Koko: pituus 1,6–2,3 m, paino 100–300 kg Ravinto: Kalat Eriytistä: Tunnetaan myös nimellä harmaahylje. Urokset ovat tummia ja vaalealaikkuisia, naaraat vaaleita ja tummalaikkuisia. Poikanen eli kuutti on valkoinen. Muodostaa laumoja.</p>	<p><i>Vulpes lagopus</i> Esiintyminen Suomessa: Ei pesivää kantaa Koko: pituus 50–75 cm, paino 2,5–4 kg Ravinto: Kaikkiruokainen Eriytistä: Kesällä selkäpuoli ja jalat harmaanruskeat ja vatsa vaalea; talvella turkki on paksu ja valkoinen. Häntä pitkä ja tuuheaa. Uhanalainen ja rauhoitettu, ei riistalaji (vrt. tarhattu naali).</p>	<p><i>Mustela putorius</i> Esiintyminen Suomessa: Eriytisesti Itä-Suomi Koko: Pituus 1,6–2,3 m, paino 0,4–1,5 kg Ravinto: Lihansyöjä Eriytistä: Kellertävän ruskea turkki ja yksilölliset valkeat kuviot naamaa. Ei nuku talviunta. Riistaeläin. Jalostettu myös lemmikiksi (fretti).</p>	<p><i>Neovison vison</i> Esiintyminen Suomessa: Koko maa, vesistöjen lähellä Koko: Pituus 30–47 cm, paino 0,5–2 kg Ravinto: Monipuolinen liharuoka Eriytistä: Kiiltävä mustanruskea turkki, pieni valkoinen leukalaikku. Riistaeläin. Haitallinen vieraslaji, tuotiin 1920-luvulla P.-Amerikasta turkistarhoille, joista pääsi luontoon.</p>

Kuvalähteet

- **Euroopanmajava**, NasserHalaweh, Wikipedia Commons. Lisenssi: Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International. Muokkaus: alkuperäistä kuvaa on rajattu pienemmäksi julkaisussa. Lähde: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Castoridae_Castor_fiber_1.jpg
- **Valkohäntäpeura**, Rich Keen / DPRA, Wikipedia Commons. Lisenssi: Creative Commons Attribution 2.0 Generic. Alkuperäistä kuvaa on rajattu pienemmäksi julkaisussa. Lähde: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:White-tailed_Deer_\(4818822735\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:White-tailed_Deer_(4818822735).jpg)
- **Rusakko**, Markku Pirttimaa
- **Karhu**, Aku Ahlholm / Metsähallitus
- **Mäyrä**, Byrdyak, Wikipedia Commons. Lisenssi: Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International license. Muokkaus: alkuperäistä kuvaa on rajattu pienemmäksi julkaisussa. Lähde: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:%D0%91%D0%BE%D1%80%D1%81%D1%83%D0%BA.jpg>
- **Metsäkauris**, Aku Ahlholm / Metsähallitus
- **Metsäjänis talvipuvussa**, Markku Pirttimaa (ostettu Eräpassia varten)
- **Metsäjänis kesäpuvussa**, A.C. Easton, Wikipedia Commons. Lisenssi: released into the public domain by the copyright holder. Lähde: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lepus_timidus_01.jpg
- **Kärppä**, Markku Pirttimaa
- **Näätä**, Édouard Hue & Pymouss, Wikipedia Commons. Lisenssi: Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International license. Muokkaus: alkuperäistä kuvaa on rajattu pienemmäksi julkaisussa. Lähde: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Martes_martes-549-01_\(UR1\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Martes_martes-549-01_(UR1).jpg)
- **Metsäpeura**, Bosreindier / Burgers' Zoo (www.burgerszoo.nl/bosreindier), Wikipedia Commons. Lisenssi: Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International license. Muokkaus: alkuperäistä kuvaa on rajattu pienemmäksi julkaisussa. Lähde: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Finnish_forest_reindeer_\(Rangifer_tarandus_fennicus\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Finnish_forest_reindeer_(Rangifer_tarandus_fennicus).jpg)
- **Supikoira**, Ryzhkov Sergey, Wikipedia Commons. Lisenssi: Commons Attribution-Share Alike 4.0 International license. Muokkaus: alkuperäistä kuvaa on rajattu pienemmäksi julkaisussa. Lähde: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:%D0%84%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BA%D0%B0_\(Nyctereutes_procyonoides\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:%D0%84%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D0%BA%D0%B0_(Nyctereutes_procyonoides).jpg)
- **Villisika**, I.Sáček, senior, Wikipedia Commons. Lisenssi: released into the public domain by the copyright holder. Lähde: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:HPIM9277.JPG>
- **Hirvi**, Beeblebrox, Wikipedia Commons. Lisenssi: Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported license. Muokkaus: alkuperäistä kuvaa on rajattu pienemmäksi julkaisussa. Lähde: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Moose_calves_nursing.jpg
- **Kettu**, Markku Pirttimaa
- **Ilves**, Metsähallitus
- **Minkki**, Patrick Reijnders, Wikipedia Commons. Lisenssi: Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported license. Muokkaus: alkuperäistä kuvaa on rajattu pienemmäksi julkaisussa. Lähde: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:American_Mink.jpg

- **Hilleri**, Peter Trimming, Wikipedia Commons. Lisenssi: Creative Commons Attribution 2.0 Generic license. Muokkaus: alkuperäistä kuvaa on rajattu pienemmäksi julkaisussa. Lähde: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mustela_putorius_01.jpg
- **Naali**, Jonathen Pie (<https://unsplash.com/@r3dmax>), Wikipedia Commons. Lisenssi: Creative Commons CC0 1.0 Universal Public Domain Dedication. Muokkaus: alkuperäistä kuvaa on rajattu pienemmäksi julkaisussa. Lähde: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Iceland-1979445_\(cropped_3\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Iceland-1979445_(cropped_3).jpg)
- **Halli**, Aku Ahlholm / Metsähallitus